

Gunnar Fog-Petersen: I Lovforslaget § 5, hvor det fastslaaes, at der kan eksproprieres til disse Formaal, staar der, at Ekspropriation i Reglen kun kan foretages fra Landejendomme med en Grundværdi af over 50 000 Kr.s Jordværdi. Det er naturligvis Meningen, at disse 50 000 Kr.s Jordværdi skal være Værdien af Jorden som almindelig Landbrugsjord, og denne Grænse, 50 000 Kr., skal ikke været naaet derved, at en Del af en Landejendom af en eller anden Grund er vurderet særlig højt, fordi den har en særlig Beliggenhedsværdi eller paa anden Maade maa siges at have en Værdi, der ligger ud over den almindelige Landbrugsværdi. Det synes mig derfor, at det burde staa i Loven, saaledes at der stod: Ekspropriation til disse Formaal kan som Regel kun foretages fra Landejendomme med en Grundværdi efter Vurdering til almindelig Landbrugsjord af over 50 000 Kr., og det vil sikkert være rigtigt at foretage en saadan Ændring. Det er muligt, at man kan klare sig med at skrive i Betænkningen, at dette er Meningen — forudsat at den højtærede Landbrugsminister kan godkende en saadan Bemærkning i Betænkningen —, men saa skal det tillige have den Retsvirkning, at en Amtskommission er hindret i at foretage en saadan Ekspropriation, og at Jordlovsudvalget er hindret i at godkende den. Jeg tør ikke afgøre, hvorvidt en Bemærkning i en Betænkning fra et Rigsdagsudvalg kan have saa stor Rækkevidde; det vil jeg tillade mig at spørge den højtærede Minister om. Jeg har i Almindelighed den Opfattelse, at det er bedre at skrive i Loven, hvorledes man mener det skal være, end at have Bemærkninger staaende rundt omkring i Betænkninger, saaledes at Kendskab til disse Bemærkninger er en nødvendig Betingelse for at kunne læse Loven. Jeg vil gerne bede den højtærede Landbrugsminister om at udtale sig om dette Punkt.

Jeg kunde tillige have Lyst til — men det er maaske lidt vanskeligt — at rejse Spørgsmaalet om, hvorledes man skal forholde sig, naar man eksproprierer Jord, hvorpaa der er Grundværdistigningsskyld. Saaledes som Loven derom fortolkes, skal den Grundværdistigning, der finder Sted, fordeles paa hele Ejendommens Areal, og hvis der eksproprieres fra en Ejendom med Grundværdistigningsskyld, maa formentlig Grundværdistigningsskylden følge med det eksproprierede Stykke Jord. Men nu er der den Bestemmelse i Loven om Grundværdistigningsskyld, at der ved Vurdering af Jord ikke maa tages Hensyn til, at der

er Grundværdistigningsskyld paa den. Dette maa da formentlig overføres til det Tilfælde, at man eksproprierer, saaledes at der, naar der svares fuld Erstatning, ydes Erstatning uden Hensyn til Grundværdistigningsskylden. Det er maaske ikke muligt for Ministeren at klare dette Spørgsmaal her; ellers kan det jo afgøres, naar Grundværdistigningsskyldloven skal til Revision næste Aar.

Med det samme vil jeg gerne, forudsat at det bliver nødvendigt at ændre Lovforslaget, henstille til det høje Ting og den højtærede Minister at overveje, om ikke den Bestemmelse, der er sat ind i § 2, om, at den samlede Ejendoms Tilliggende ikke maa overstige 8 ha middelgod Jord, ikke er for snæver, naar det drejer sig om Sammenlægning af to Ejendomme. Der burde sikkert være Adgang til, at den saaledes samlede Ejendom kunde have et noget større Areal, og jeg kunde tænke mig, at den Omstændighed, at Størrelsen begrænses til 8 ha, i alt for mange Tilfælde vilde hindre en fornuftig Sammenlægning. Der staar i den samme Paragraf, at Tillægsjord kan tilvejebringes ved Sammenlægning af Andragerens Brug med et andet Brug, navnlig naar Bygningerne paa dette er daarlige eller utidssvarende og derfor egnede til Nedbrydning. Jeg synes, man burde have føjet til, at i de Tilfælde — jeg ved ikke, hvor mange, det drejer sig om, men der findes saadanne —, hvor der ingen Bygninger er, men altsaa er en Byggepligt, kan der være særlig Grund til at sammenlægge med en mindre Ejendom, der ligger ved Siden af. Men at det er Meningen, kan man vel indirekte slutte sig til af den Omstændighed, at naar Bygningerne er daarlige, skal Sammenlægning kunne ske. Saa maa der være saa meget mere Grund til Sammenlægning, hvor der overhovedet ingen Bygninger findes. Jeg tænker paa det, fordi jeg ved, at der i umiddelbar Nærhed af mit Hjem findes et Brug uden Bygninger, hvis Ejer for Tiden andrager den højtærede Minister om Tilladelse til at blive fri for at opføre Bygninger, da Bygningerne er gaaet over til industrielt Brug. I saadanne Tilfælde vilde det være ganske rimeligt, om Jorden kunde lægges ind til et andet Brug, naturligvis forudsat at den ikke har saa høj Værdi, at en Sammenlægning strander paa den principielle Bestemmelse, jeg i mine første Bemærkninger ønskede indsat i Lovforslaget.

I øvrigt kan jeg henholde mig til, hvad mit Partis ærede Ordfører (Oluf Johansen) har sagt om dette Lovforslag og dets Gang her i Tinget.